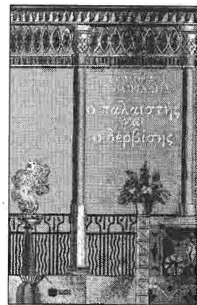

Ο Μεγάλος Ερωτικός

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ

» Ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης επιτρέφει με ένα μυθιστόρημα πανσεξουαλικό. Διαδρομές, κορμιά, εκμυστηρεύσεις, εκδορές και επιθυμίες, μπλέκονται σε ένα δυνατό χαρμάνι, όπου η Ανατολή φωτίζει τη Δύση να βρει περπατησιά μέσα στην χειμερινά νάρκη της. Μια παρέα πλανόδιων, μοναχικών ψυχών που έχουν περάσει τα σαράντα, αναπροσαρμόζουν τους κοινωνικούς κώδικες με επίκεντρο έναν Τούρκο παλαιστή των συνόρων. Τον Τζεμάλ. Η αλλιώς ο Μεγάλος Ερωτικός. Πάνω στα βουνά της Ροδόπης αντρικά σώματα αλείφονται με λάδι και παλεύουν. Η φύση σχεδόν απογυμνωμένη. Η αναμέτρηση θα είναι μέχρις εσχάτων. Γυναίκες και άνδρες αναζητούν να ζήσουν κάτω από ανοικτούς ορίζοντες, πέρα από τους περιορισμούς της αστικής ζωής. Διευκρίνιση: οι ήρωες δεν έχουν την αφέλεια να ξεγελιούνται με αλά Γούντστοκ απελευθερώσεις. Αποτελούν ένα μάγμα αρνησικυριών που κατανοούν έστω και δύσκολα τις αντιφάσεις τους. Ο καθένας και η καθεμιά από την ετερόκλητη παρέα λαμβάνει από τον Τζεμάλ ξεχωριστούς πυροκροτητές. Οι οδηγίες χρήσεις παραλείπονται. Κατ' αρχήν ο Γρηγοριάδης ξανοίγεται στις εθνικές οδοί. Παίρνει οθάρνα τις δημοσιές, Αθήνα, Κωνσταντινούπολη, Ανδριανούπολη, Ξάνθη, Νιγρίτα, Σέρρες, Θεσσαλονίκη. Σε πανηγύρια, συννοκίες, καλντερίμια, νοτισμένες ταβέρνες, τεκέδες, καμάμ, μπαρ απόκεντρα, σε χωριά, σε τρένα, σε ακροστοιχιμένους τόπους που τους προσπερνάς, διότι φοβάσαι ότι αποτελεις κομμάτι τους. Στην αφήγηση του συγγραφέα όλες οι υποδοχές συνάξεων, είναι ιερά τεμένη. Φιλοξενούν τις πλέον κρυστάλλινες ανταποκρίσεις της ψυχής. Ένα δίκτυο αλληπαλλήλων προορισμών δίχως τέλος και αρχή. Πόθος για φευγιό μόνο. Κανείς δεν ανήκει σε κανέναν. Διασκορπισμός και την ίδια στιγμή παρέλευση βιογραφικών συμβάντων που αντιτάθηκαν στην ιδέα του εξορθολογισμού. Μια έννοια που

Θεόδωρος Γρηγοριάδης «Ο παλαιστής και ο δερβίσης», εκδ: Πατάκη, σελ: 320, τιμή: 15.50 ευρώ

κερδίζει τελευταία όλο και μεγαλύτερο πεδίο εφαρμογής. Η Μιρέλλα, μια Αρτέμιδα-κυνηγός και ταξιδιωτική φωτογράφος. Ρίχνεται στον Τούρκο σαν αμάξι χωρίς φρένα. Λίγες στιγμές πδωνής φτάνουν. Θεωρεί ότι ο Τζεμάλ είναι αζεπεράστο δώρο Θεού. Ο Χρήστος, μελετητής και γνώστης της βαλκανικής κουλτούρας, κάνει κρέπ μεταφραστική σε πανηγύρια. Βλέπει τον Τζεμάλ σαν πολιτιστικό κεφάλαιο των δυο γειτονικών λαών, έναν σύγχρονο Οθωμανό Απόλλωνα δίχως χειραγωγίστημα βαριδιά. Η Μόλλυ ψάχνει τον εξαφανισμένο άντρα της που έχει μπλέξει όπως θέλει να ισχυρίζεται με πνευματιστικές ομάδες σούφι. Αλήθεια, ψέματα; Καθείς έχει τη δική του ερμηνεία για τις φαστοχιές. Ο Ορφείας, ένας τραγουδοποιός που γνωρίζει το μουσικό γλωσσάριο της Ανατολής. Η Τίνα, ένας θηλυκός οδοστρωτήρας της επαρχίας, ξεχειλίζει από ερωτισμό και θέλει τον Τζεμάλ ως αποκλειστικό απόκτημα. Ο Διονύσης, ένας επίδοξος συγγραφέας. Ο αφηγητής σε δεύτερο πρόσωπο. Το μυθιστορηματικό alter ego του Γρηγοριάδη. Θρακιώτικης καταγωγής, ανέπταχτος Αθηναίος. Έλκεται από τον εκρηκτικό Τζεμάλ, που τον καθιστά ταυτόχρονα πηγή της αναχωρητικής φιλοσοφίας του. Ο Διονύσης διαβάει υπερβολικά πολύ. Λατρεύει τον μυστικισμό των δερβίσιδων. Τους μεβλεβί χορευτές του ουρανού. Εντός του εκρήγνυται ένα ηφαίστειο που τον προσκαλεί να μεταλάβει στον διάπλο της λογοτεχνικής έμπνευσης. Πίσω από όλα αυτά υπάρχει το επίδοξο της Ιστορίας. Δυο λαοί, πόσα σύννορα; Όσα και οι άνθρωποι. Ο Καβαλιώτης συγγραφέας τότε με οξείς υπαινιγμούς και τότε με ευθείες βολές καταφέρεται κατά των σφετερισμών της κεντρικής πολιτικής εξουσίας. Ο στείρος εθνικισμός είναι κουλιγκανισμός χωρίς γήπεδο είτε από τη μία είτε από την άλλη πλευρά. Η λαθροχειρία είναι το σπορ των συμφορολόγων και των καιροσκοπών. Αν υποστηρίξεις την συνάντηση των δυο λαών κά-

ποιοι θα σε πουν δηλώσια και αν είσαι σκεπτικιστής τότε μπορεί να σου προσάψουν ότι είσαι εναντίον της συμφιλίωσης. Σε επίπεδο παρέας όμως οι ομογενοποιήσεις κάμπτονται. Διότι εδώ εδράζεται το απόσταγμα του μυθιστορηματος: στην τέχνη της συγκόλλησης ανόμοιων όντων. Οι ήρωες διερευνούν λόγια, ανικνεύουν δοξασίες, προσπαθούν να απεγκλωβιστούν από έναν φαύλο κύκλο, που τους κρατά σιδεροδέσιμους. Οι εσωτερικές τους κόκες μπαίνουν σε διαπραγμάτευση. Το έθιμο της πάλης. Μια σημαντική αν και ξεθυμασμένη τελετουργία που βρίσκεται στο περιθώριο. Έξω από την τρέχουσα νοοτροπία του αγοραίου. Οι ήρωες αγαπούν με όλη τους τη καρδιά, αλλά τους λείπει η πίστη. Την αγγίζουν και τη χάνουν. Νομίζουν ότι είναι κάτι άλλο. Μπερδεύονται στους δαιδάλους της επιπολαιότητας τους. Εκεί όμως βρίσκεται και η σοφία τους. Δεν τυποποιούνται. Ρευστοποιούνται και ανάγονται σε βραδύκαυστο υλικό που νοσηματοδοτεί τη πεποίθησή τους για απρόσκοπτη συμμετοχή στη φαντασίωση. Ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης κατευθύνει με διαύγεια το πολυπρόσωπο υλικό του. Προσεταιρίζεται στις αναγκαιότητες των πρωταγωνιστών του, πλέκοντας ένα αραχνούφαντο δίχτυ. Υπάρχουν πλείστες όσες φορές που αυτοσαρκάζεται κιόλας. Επεμβαίνει δραστικά παραμονεύοντας από την αντίθετη φορά της αφήγησης. Η οποία διατρέχει το σύγχρονο «θαύμα» της Ελλάδας από το 2001 έως το 2008. Ελάχιστα πριν τη κατάρρευση ή και μέσα σε αυτήν. Τη διάφευση της ευμάρειας. Η πορεία ανάλογη. Στην ουσία οι εκπλήξεις είναι είδος προς εξαφάνιση, αν το καλοσκεφτείς. Το ίδιο και ο παλαιστής που έρχεται από τις αφηγήσεις των θρύλων του παρελθόντος, για να εγκατασταθεί πρόχειρα στο παρόν. Ένα κείμενο που ζαλίζει, σου σφιγγει τη καρδιά και σε αποενοχοποιεί. Υποκλέπτει στιγμές ανήλιαγες, συναισθήματα περίπλοκα μα τόσο όμορφα. Ένα μυθιστόρημα που σε γυρίζει βόλτες μέχρι να βρει τη σήμανση του. Ο παλαιστής καθλώνει το σώμα και ο δερβίσης το απελευθερώνει. Το σώμα και το πνεύμα. Η δράση και η αδράνεια. Ο έρωτας και το μαγικό βοτάνι. Ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης σε μια εποχή πόλωσης, καταφέρει να δει μακρότερα. Έχει ιπνοή και απύθεμο τσαγανό.

Ο Καβαλιώτης συγγραφέας τότε με οξείς υπαινιγμούς και τότε με ευθείες βολές καταφέρεται κατά των σφετερισμών της κεντρικής πολιτικής εξουσίας. Ο στείρος εθνικισμός είναι κουλιγκανισμός χωρίς γήπεδο είτε από τη μία είτε από την άλλη πλευρά

